

482 56 56.

Folkminnesarkivet, Lund

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

acc.nr. Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

I brydestuan kunde man få höra en gammal käring säga:

"Nu är jag gammal och matt,
hosta och nysa har~~x~~ tagit mi fatt,
yonen(ögonen) hålas
tänderna (tänderna) målas(mulas)
nåsan dryper
å röven ryger(ryker.)

Folkminnesarkivet, Lund

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

52
57
482

Acc.nr. Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

Gåta.

Puckelryggig far,

ihålig mor

och tre klingande döttrar.

Gryta på tre ben.

58
482

58.

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr. Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

C:s far hade också bett nykom. Men han hade varken fläsk~~x~~ eller
bröd med ut. Ej heller läste han psalm vid inkomsten. Ute på mar-
ken läste han.

Välkommen nykom!

Välkommen Herre!

Med korn och med kärna

med fläsk och med böste

och go gröe på marken.

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson, Sk Albo hd

59
482
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Om man mötte en orm ute i skogen, kunde man binda ~~xv~~ den med
följande formel, som mor C lärt av sin mor:

"Jungfru Marja gångar sig i gräset,

där hörde hon ormen väsa.

Jag skall dig binda och tvinga

med mina fem fingrar.

I Guds den heliges namn.

acc.nr.

Uppt.nr.

Birger Andersson,

Sk Albo hd

60

60.

482

Rocken snurrar, lampan brinner,
vinterkvällen är så lång.
Men lik rök den snart försvinner
under munterhet och sång.

Denna veckan går som andra,
söndag blir det snart igen.
Då skall jag till kyrkan vandra,
råka där min lilla vän.

Ack vad det skall bliva roligt:,
när gudstjänsten bliver slut
kommer han till mig förtroligt,
där vi möte stämt förut.

61
482

61.

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr. Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

En sed från forna dagar
på landet ännu är
att kardegille göra,
då matmor alltid plär
att bjuda byens pigor
och alla käringar
att komma för att karda
från kväll till ljusan dag.

Skåne
Uts. 114
S. f. Olof 6n
Myndad 1927

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr. *482* Uppt.nr.
Birger Andersson, Sk Albo hd

63
Acc n 482

63

I st. Olof förekommer ännu majsjungning valborgsmässoafton. Numera sjunges "Sköna maj välkommen", "Ack, ljuvlig tid" och "God afton om I hemma är." (samtliga inlärd i skolorna) För pengarna som hopsamlas hålles gille i Skytteskogen (dansplats av modern typ.) ----- Den älsta majvisan mor Cissa och mor Hoverberg kom ihåg var:

Pievisan.

Goafton pigor som hemma äst!

Maj var välkommen!

I afton är han din sommargäst.

Allt så vid som världen är

springa de rosor i blomma.

Nu är ljuva vårens tid,
sommaren den är så blid.

Nu komma vi till eder gård
och fråga om vi sjunga får.

Nu sätter vi maj uti ert tak
det får ni se i morgondag.

Så flicka hör hur göken gal
allt uti lundens gröna sal.

Var fågel söker maken sin,
så sök dig flicka även din.

Så sätter vi maj i pigans säng
men akta dig för naboens dräng.

Nu lyfta vi alla på vår hatt

Maj var välkommen!-

och bjuder er alla ett gott godnatt

Allt så vid som världen är

springa de rosor i blomma.

Hade man fått någon gåva, tackade man för den genom versen:

För gåvan den var ganska bra,

god natt och tack skall folket ha.

Fick man ingen gåva, sjöng man, hänsyftande på den vanliga ätte
gåvoformen:

Nu står vi här udungar vid er vägg,

nu skiter vi i era ägg.

Ville gårdsfolket inte ge sig till känna och ännu mindre ge
gåvor, sjöng man:

Ligg här så din gamla stut
till krågor å ramma de dra di ut.

Tydiligen föreligger här en sammanslagning av två eller tre
(omkvädet)visor. Mor Hoverberg berättade att hon mycket väl
kunde minnas, när detta omkväde:-allt så vid som världen är,
springa de rosor i blommas-utbyttes mot det senare brukliga-
sommaren är så ljuvlig för ungdomen.---

Pievisan var förr den vanligaste men under mor Hoverbergs
uppväxtår blev det allt vanligare med:

 All världens skapare av evighet,
Av denna kunde hon dock erinra sig endast ett fåtal verser,
vilka överensstämma nästan ordagrant i "God afton om I hem-
ma är" avtryckta. De verser hon erinrade sig voro, 1-7, 9, 10.
Vers 12 sjöng hon:

 Låt växa korn på ängarna
 och besk malört i sängarna

Obs! Hon kände ej till vers 15.

 Stark humle häng på Stängerna.---

Mor Cissa kunde samma verser som mor Hoverberg och dessutom nr. 20

 Låt hönan värpa ägg på fat
 till pannkaka och äggamat.

Den avslutande Herrens bön, kunde ingen av dem.-----

Däremot berättade mor Cissa att man som omväxling i det all-
varliga, brukade, likgiltigt var i visan, inslänga versen:

All världens skomakare

på Grevlunda sko(skog)

Hör det nu vi bedje;

han stal ett lamm, men aldrig mer

och bar det hem med glädje.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vem denne skomakare var eller om han ens levat visste hon in-
te.

Ack ljuvlig tid.

Mor Hoverberg sjöng denna i stort sett lika med texten i "Go
afton om I hemma är"----- Jag anför här mor Hoverbergs
ord och utsätter inom parantes avtryckets version, där visorna
äro olika.

Ack, ljuvlig tid,

All(när) trän på marken bära frukt

all blad och blommor giva lukt;

ack ljuvlig tid.

Och(När) fåglarna i skogen kvittra

var(och) på sitt sätt lovsjunga Gud,

all(när) blad och blommor tiltra

och bergen giva ljud(ge genljud)

När vi vår tid
i lundar, ängar skogar (skog och), mark
och (från) en till annan ljuvlig park
i ro och frid
få leva och få höra (-leva och avhöra)
en ljuvlig ton (en härlig sång) och klar musik,
den (att) hört har intet öra
den honom varit lik.

När Abulen (Aplen) bär
och allahanda härlig frukt,
med ljuvlig smak, behaglig lukt
oss möta där
Där (När) klara vatten (kalla vattnet) rinner
så klart som vore det kristall,
och man för solen finner
ett skydd (ett skiul) i djupan (liufan) dal.

Ack ljuvlig tid,
är det ej ljuvt att leva här
när man är fri från allt besvär.

Ack ljuvlig tid.

Men ett bör vi (osz)grannt märka:
att döden alla gästa skall,
kan det ej oron(ängslan)väcka
och ända glädjen all.

⁵⁻
~~xx5xxmedx~~

5 lika med B:1 utom sista raden:
de falla i all stund
(har fallit allan stund)

H.
71
482

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

72.

72

482

Rikdomar(Rikedom och)ståt

och allt det(och annat)som här glindra må.

Jag intet(icke) mera passar på,

rikdomar,ståt(Ja ej gränslåt)

Men döden den gör lika

(Men alla gör han lika)

igenom sina skarpa skott,

båd fattiga och rika

han tar dem alla bort

(Them tar han alla bort)

7 lika med B:1 utom sista versparet:

Död är där intet mera,

men där finns glädje all

(Thet är them ej till mena,

ty ther fins glädjen all)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Strof nr 8 i B:1, var ej bekant varken för mor Cissa eller mor

Hoverberg.

Ack himmels höjd(-elsk frögd)
där portar utav pärlor(är)
grundvalar(en) utav stenar är(skär)

Ack himmels höjd (-elsk frögd)
Är jag av sorg betagen(betungad)
så gläds jag när jag tänker på,
vad glädje,fröjd och fromma(hugnad)
Guds barn där skola få.

Ett härligt(liuvligt) stånd
där herrens ljus ett tempel är,
ej sol och måne lyser där,
ett härligt(liuvligt) stånd.
Där livsens brunnar(brun then) klara
hos(Från)Gud och Lammet rinna må
där (Och) lifsens träd så (thet) rara
uppå dess skatter(gator) stå.

72.
73
482

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Lev alltid så
att du må denna lust och fröjd
en gång få uti himlens höjd.

Lev alltid så.

Ej någon lust vi finna
i(På) denna världens usla (vida)borg
vår levnads sista (bästa) timma
är idel nöd och (möda) sorg.

Förlåt vår synd.

O,store Gud och Fader huld
för Din sons död och pinas(bittra pina)skull

Förlåt vår synd!

Och hjälp oss av(styrk mig med)din anda
att vi (jag)från denna jämmerdal
få vandra(får flytta)till det landet
som är Din himmelssal(frögdesal)

X

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

75
482

Mot utslätt och skrike hjälpte det att blåsa på barnet
genom en vigselring.

Om ett barn var hemfallit åt tjuveri,berodde det på
att modern tagit något olovandes,medan hon gick med
barnet.Det blev botat om modern gav det en oblat.

77 77
482

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Mot döv-och lomhördhet skulle man smörja öronen med smörja
från kyrkklockornas axlar.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

78
482

78.

Om en ko inte ville bli lätt(föda efterbörden),skulle man
ge henne ett helt,fällt snogaskinn i maten.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

79
79
482

Avklippta naglar och hår skulle man bränna för fick någon fatt på dem, kunde han sätta sjukdom på ägaren.

80
482

80.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMÄNNESARKIV

Om man slänger barnets kläder på stolar och bord i st.för
att hänga upp dem blir barnet vårdslöst.

81

81.

482

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Man skall inte lägga barnets kläder på golvet då bli de
"skitfärdiga" (vårdslösa, snuskiga?)

82
482

82.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

En vagga får inte stå alldeles tom, där bör alltid finnas
någonting i den annars "står den och väntar". (på fler barn)

83
482

83.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Innan barnet bäres till dopet skall modern läsa en bön
eller psalm i munnen på det, så får det lätt för att lära.

84

84.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

482

När det bäres till kyrkan skall man gå stora vägen, så går
barnet inga omvägar när det blir vuxet.